

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO.410.039.03.2015
P/15/030P/15/030

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
lpo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/030 Szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Klaudia Dziamska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98564 z 21 października 2015 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Liceum Mistrzostwa Sportowego w Centrum Mistrzostwa Sportowego w Szczecinie
Kierownik jednostki kontrolowanej	Izabela Kaczór-Olech (od 1 września 2015 r.) Maciej Parobczy (od 1 lutego 2013 r. do 31 sierpnia 2015 r.) [Dowód: akta kontroli str. 5-7]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli¹ ocenia pozytywnie organizację szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, zgodną ze stosownym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej². Tygodniowy wymiar godzin zajęć sportowych w dyscyplinie pływanie trzykrotnie przekraczał wymaganą, minimalną liczbę godzin. Szkolenie sportowe młodzieży prowadzili trenerzy posiadający odpowiednie kwalifikacje, w obiektach i urządzeniach sportowych o bardzo wysokim standardzie, na podstawie nieodpłatnych porozumień zawartych z jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego. Zawodnikom zapewniono opiekę medyczną, a badaniami wydolnościowymi i odnową biologiczną objęto wszystkich uczniów trenujących pływanie.

Finasowaniem ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (dalej FRKF lub Fundusz) obejmowano zawodników posiadających klasę sportową akceptowaną przez współpracujący ze szkołą związek sportowy. Pomimo tego, że nie wszyscy zawodnicy realizowali zaplanowane zadania szkoleniowo-startowe, uczniowie w kolejnych latach podnosili swoje klasy sportowe. Uczniowie trenujący pływanie byli powoływani do kadry narodowej i osiągnęli sukcesy sportowe zdobywając wysokie miejsca w zawodach międzynarodowych. Środki na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem i zgodnie z zasadami finansowania ze środków FRKF określonych przez Ministra Sportu i Turystyki oraz w kwotach przewidzianych w planach finansowych. Sprawozdania finansowe przekazywano terminowo i odzwierciedlały one faktycznie poniesione wydatki.

NIK negatywnie natomiast ocenia przyjmowanie uczniów, którzy nie spełniali wszystkich wymaganych przepisami prawa kryteriów przyjęcia do Liceum

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Rozporządzenie z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz.U. poz.1129)

Mistrzostwa Sportowego oraz brak prób sprawności fizycznej zatwierdzonych przez Polski Związek Pływacki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Organizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

1. W ramach Centrum Kształcenia Sportowego³ w Szczecinie z siedzibą przy ul. Rydla 49 i ul. Mazurskiej 40 działały: Szkoła Podstawowa Nr 62 im. Aleksandra Omieczyńskiego, Sportowa Szkoła Podstawowa, Gimnazjum Nr 19, Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego, Gimnazjum z Oddziałami Sportowymi, Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego oraz Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Sportowymi. Od 1 września 2015 r.⁴ z Centrum Kształcenia wyłączono: Sportową Szkołę Podstawową, Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego i Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego (dalej Liceum) i utworzono Centrum Mistrzostwa Sportowego z siedzibą przy ul. Mazurskiej 40, w skład którego wchodziły wymienione szkoły (dalej Centrum Mistrzostwa). Centrum Kształcenia przekazało nowoutworzonej szkole mienie, wierzytelności i zobowiązania dotyczące funkcjonowania Centrum Kształcenia przy ul. Mazurskiej 40.

[Dowód: akta kontroli str. 40-41, 75-81]

Według stanu na 30 września 2012 r. w Centrum Kształcenia było 7 oddziałów ogólnodostępnych, a w nich 164 uczniów, 29 oddziałów sportowych (612 uczniów) i 6 oddziałów mistrzostwa sportowego (95 uczniów). Na dzień 30 września 2013 r. odpowiednio było 4,58 oddziałów (104 uczniów), 29,96 oddziałów (657 uczniów) i 5,46 oddziałów (83). W 2014 r. Centrum Kształcenia prowadziło zajęcia w 4,39 oddziałach ogólnych dla 89 uczniów; 25,61 oddziałach sportowych dla 613 uczniów oraz w 6 oddziałach mistrzostwa sportowego dla 109 uczniów. Na dzień 30 września 2015 r. w Centrum Mistrzostwa prowadzono zajęcia w 13,46 oddziałach sportowych z 312 uczniami oraz w 5,54 oddziałami mistrzostwa sportowego z 128 uczniami. W kontrolowanym okresie w oddziałach mistrzostwa sportowego zajęcia sportowe finansowane z środków FRKF prowadzono w dyscyplinie sportowej pływanie a od 2014 r. także w boksie. Zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego⁵, szkolenie sportowe prowadzono w co najmniej w trzech kolejnych klasach szkoły danego typu.

[Dowód: akta kontroli str. 140-141]

2. W statutach Centrum Kształcenia i Centrum Mistrzostwa określono cele i zadania szkoły, zgodne z § 2 ust. 1 pkt 1 i 5 i ust. 3 załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁶ i między innymi polegały one na:

- umożliwieniu uczniom zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa szkoły i złożenia egzaminów,
- rozszerzeniu oferty kształcenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo,
- wychowaniu poprzez sport, stworzeniu warunków dla osiągania wysokich wyników w nauce i sporcie uczniom uzdolnionym sportowo, pielęgnowaniu talentów.

[Dowód: akta kontroli str. 42-43, 82-83]

³ dalej Centrum Kształcenia

⁴ Uchwałą Nr V/46/15 Rady Miasta Szczecin z dnia 17 lutego 2015 r.

⁵ Dz. U. poz. 1129, dalej rozporządzenie w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego

⁶ Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624 z zm., dalej rozporządzenie w sprawie statutow

W statucie Centrum Kształcenia⁷ określono, że rekrutację do szkół przeprowadza się w oparciu o zasadę powszechnej dostępności, na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów prawa oświatowego oraz na podstawie kryteriów określonych corocznie przez Szkolną Komisję Rekrutacyjno-Kwalifikacyjną.

Dyrektor Centrum Mistrzostwa wyjaśniła, że zasady rekrutacji uczniów, o których mowa w § 18 załącznika nr 4 do rozporządzenia w sprawie statutów, były corocznie ustalane przez powołane przez Dyrektora szkolne komisje rekrutacyjne i było to zgodne z wytycznymi Kuratorium Oświaty w Szczecinie, opiniami prawnymi zamieszczonych na portalu Wolter Kluwer i informacjami otrzymywanymi na szkoleniach.

[Dowód: akta kontroli str. 51]

Dyrektor Centrum Kształcenia zarządzeniami zobowiązał przewodniczących komisji między innymi do opracowania: regulaminu rekrutacji, warunków i zasad rekrutacji, terminów testów sprawnościowych dla kandydatów do klas sportowych i sprawozdań z postępowania kwalifikacyjnego. Z dokumentacji dotyczącej roku 2013/2014 do kontroli przedstawiono tylko listy osób przyjętych do liceum, nieprzyjętych, przeniesionych do innych zespołów szkół i wolnych miejsc w oddziałach. W toku kontroli nie odnaleziono regulaminu Szkolnych komisji Rekrutacyjno-kwalifikacyjnych, protokołu komisji, testów sprawności fizycznej, wyników rekrutacji do klas pierwszych Liceum. Przewodnicząca Szkolnej Komisji Rekrutacyjno-Kwalifikacyjnej do Liceum Mistrzostwa Sportowego wyjaśniła, że komisja ustaliła regulamin wraz z zasadami rekrutacji i przekazała drogą elektroniczną Wicedyrektor Szkoły.

[Dowód: akta kontroli str. 148-151]

W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 Dyrektor powołał szkolne komisje rekrutacyjne, które opracowały w regulaminie szczegółowe zasady rekrutacji uczniów do klas pierwszych Liceum.

[Dowód: akta kontroli str. 155-164, 168-178]

3. W latach szkolnych 2012/2013-2015/2016 do Liceum odpowiednio kandydowało 49, 45, 65, 51 osób. Natomiast do klas pierwszych odpowiednio przyjęto 30, 40, 66, 42 uczniów. W latach 2013/2014-2015/2016 do klas pierwszych Liceum przyjęto łącznie 26 uczniów trenujących pływanie tj. odpowiednio 7, 11 i 8. Wszystkie warunki przyjęcia do Liceum określone w § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych⁸ i art. 12 ust. 2 pkt 1-3 ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw⁹, spełniało 11 uczniów trenujących pływanie przyjętych do klas pierwszych, co stanowi 42%.

[Dowód: akta kontroli str. 143-147, 150, 165-166,180]

W latach 2012, 2013, 2015 zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego, szkolenie sportowe w pływaniu prowadzono w oparciu o wieloletnie programy szkolenia sportowego opracowane przez trenerów pływania. W 2014 r. wieloletni program szkolenia nie został opracowany. Według wyjaśnień koordynatora i trenerów pływania w szkoleniu sportowym posiłkowano się „Wieloletnim ramowym programem szkolenia” opracowanym przez Polski Związek Pływacki (PZP) i przystosowanym dla uczniów

⁷ Ustalony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Centrum Kształcenia Sportowego w Szczecinie dnia 17 marca 2009 r.

⁸ Dz. U. Nr 26, poz. 232 ze zm., uchylone z dniem 19 stycznia 2014 r., dalej rozporządzenie w sprawie warunków przyjmowania uczniów,

⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 7 ze zm., dalej ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 6 grudnia 2013 r.

gimnazjum oraz liceum. W toku kontroli nie przedstawiono dokumentów potwierdzających akceptację przez PZP programu szkolenia.

[Dowód: akta kontroli str. 181-199, 229, 531-532]

Trenerzy pływania opracowali roczne plany szkolenia w roku 2013/2014 dla klasy I, w roku szkolnym 2014/2015 dla klasy II, w roku 2015/2016 dla klasy I, II i III. Pozostałe plany według oświadczeń trenerów były przekazywane „do Dyrekcji szkoły” lub „w sekretariacie szkoły”. Jednakże w dziennikach korespondencyjnych znajdujących się w sekretariacie nie było żadnych wpisów świadczących o złożeniu takich planów. Dyrektor Centrum Kształcenia w wyjaśnieniach podał, że trenerzy pod koniec każdego roku kalendarzowego opracowywali plan pracy w postaci tzw. „łączki”¹⁰. Wskazał, iż plany te były przekazywane do PZP.

[Dowód: akta kontroli str. 200-228, 536, 538, 553]

Dyrektor w sprawie Wieloletnich i Rocznych Programów Szkolenia Sportowego w latach 2012/2013-2014/2015, nie zasięgał opinii Rady Pedagogicznej, o której mowa w rozporządzeniu z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczenia do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolenia podręczników¹¹ oraz w art. 22a ust. 1, 2 i 6 z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹². W protokołach Rad Pedagogicznych nie było żadnej adnotacji o zasięgnięciu przez Dyrektora opinii w tej sprawie. Dyrektor Centrum Kształcenia wyjaśnił, że programy nie były opiniowane, ponieważ nauczyciele/trenerzy nie przedstawili planu szkolenia sportowego Radzie Pedagogicznej. Ponadto Dyrektor stwierdził, że uoso mówi o planach nauczania a nie o planach szkolenia.

[Dowód: akta kontroli str. 230-252, 561-562, 564]

4. W latach 2012-2015 współpracowano z Instytutem Kultury Fizycznej Uniwersytetu Szczecińskiego, który przeprowadzał nieodpłatne badania naukowe wspierające proces treningowy. Ponadto Liceum współpracowało z klubami sportowymi takimi jak: Miejski Klub Pływacki, Znicz Koszalin, KSZO Ostrowiec, Lublinianka Lublin, Warta Poznań, Śląsk Wrocław. Współpraca ta polegała na wymianie informacji dotyczących stosowanych obciążeń treningowych, wspólnym ustalaniu kalendarza imprez i wyposażenia w sprzęt treningowy oraz planowanych startach kontrolnych.

[Dowód: akta kontroli str. 438, 472, 478, 531, 534, 536, 538]

Organ prowadzący Liceum tj. Gmina Miasta Szczecin, zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego, dnia 3 stycznia 2008 r. podpisała umowę o współpracy z PZP. Umową PZP zobowiązany był między innymi do pomocy w organizowaniu i prowadzeniu szkolenia sportowego według programu opracowanego dla dyscypliny pływanie, współpracy w zakresie rekrutacji uczniów, nadzorowania i koordynowania szkolenia, finansowania szkolenia sportowego ze środków przekazanych przez Ministerstwo Sportu i Turystyki, organizowania kursów doszkoleniowych kadry trenerskiej. Według informacji Dyrektora Centrum Kształcenia i trenerów, współpraca między szkołą a PZP polegała na wykonywaniu Międzynarodowego Testu Sprawności Fizycznej i kontrolowaniu przez związek czy dany kandydat posiada wymaganą klasę sportową.

[Dowód: akta kontroli str. 356, 531, 534]

¹⁰ Plan organizacji szkolenia dla poszczególnych kategorii wiekowych, grup szkoleniowych, sportów, ośrodków szkoleniowych, zawierający zaplanowane zawody sportowe i zgrupowania

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 752 – uchylony 8 lipca 2014 r.

¹² Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, dalej uoso

5. W latach szkolnych 2012/2013-2014/2015 wszyscy uczniowie trenujący pływanie w ramach dofinansowania z FRKF korzystali z odnowy biologicznej i zostali objęci badaniami diagnostycznymi (wydolnościowymi). Natomiast, z opieki medycznej korzystało odpowiednio 8, 3 i jeden uczeń. Zabiegi odnowy biologicznej były wykonywane przez zatrudnionego w szkole trenera specjalistę ds. odnowy biologicznej i masażu oraz w roku szkolnym 2013/2014 przez Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Rehabilitacji. Opieka medyczna była zlecana prywatnym podmiotom, a badania diagnostyczne były wykonywane przez trenera specjalistę ds. odnowy biologicznej i masażu oraz prywatne laboratoria. Ze środków FRKF sfinansowano badania diagnostyczne zawodników szkoły mistrzostwa sportowego (sms) w wysokości 2.000,00 zł w 2013 r. i 9.000,00 zł w 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str. 253-287]

6. Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego, tygodniowy wymiar zajęć sportowych wynosił co najmniej 16 godzin. Łączny tygodniowy wymiar godzin pływania realizowany w trzech klasach w sms wynosił w roku szkolnym 2012/2013 - 131¹³, a w latach 2013/2014-2015/2016 po 100 godzin¹⁴. Zajęcia te były finansowane z środków organu prowadzącego. Na wynagrodzenia trenerów odpowiednio wydatkowano 188.071,12 zł; 151.436,59 zł; 156.118,19 zł; 155.958,08 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 288-309]

7. Na podstawie opinii trenera prowadzącego zajęcia sportowe (§ 10 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego) do oddziału działającego na zasadach ogólnych przeniesiono 4 osoby. Przyczyną przeniesienia było niewykonanie wymaganej II klasy sportowej.

[Dowód: akta kontroli str. 310-317]

8. W okresie objętym kontrolą żaden uczeń liceum trenujący pływanie nie realizował indywidualnego programu nauki lub toku nauki (§ 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego).

[Dowód: akta kontroli str. 319-320]

9. Centrum Kształcenia w latach 2012/2013-2015/2016 nie prowadziło kursów instruktorskich dla uczniów sms w sporcie pływania.

[Dowód: akta kontroli str. 321]

10. W kontrolowanym okresie, Liceum stosownie do § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego, dysponowało odpowiednimi obiektami niezbędnymi do prowadzenia szkolenia sportowego w zakresie pływania. Na podstawie uchwały Rady Miasta Szczecin¹⁵ oraz zwartych porozumień z Miejskim Ośrodkiem Sportu, Rekreacji i Rehabilitacji w Szczecinie, Liceum w kontrolowanych latach bezpłatnie korzystało z następujących obiektów wraz z zapleczem szatniowym: basenu 25 m, basenu 50 m, sali specjalistycznej do tzw. „treningu na sucho”, hali sportowej, siłowni ogólnej, sali rozgrzewek. Ponadto uczniowie sms korzystali z w pełni wyposażonych gabinetów odnowy biologicznej i masażu¹⁶.

[Dowód: akta kontroli str. 322-327]

¹³ Klasa I – 25 godzin, Klasa II – 52, klasa III - 54

¹⁴ Klasa I – 24 godziny (dwie grupy), klasa II – 26, klasa III - 26

¹⁵ nr XV/306/2004 z 19 stycznia 2004 r.

¹⁶ Wyposażone w lasery, ultradźwięki, elektroterapię, magnetoterapię, biczę szkockie, krioterapię, falę uderzeniową, masaże, wirówki kończyn górnych i dolnych, wanny do hydroterapii, saunę

11. Szkolenie sportowe w dyscyplinie pływanie w roku szkolnym 2015/2016 prowadzi 7 trenerów. Wszyscy posiadają odpowiednie kwalifikacje wymagane § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹⁷.

[Dowód: akta kontroli str. 328-329]

12. W latach 2013-2015 odpowiednio 5, 5 i 4 trenerów uczestniczyło w Ogólnopolskiej Konferencji Szkolenia Trenerów Pływania. Udział trenerów w konferencjach sfinansowano ze środków własnych Centrum Kształcenia oraz Miejskiego Klubu Pływackiego w Szczecinie.

[Dowód: akta kontroli str. 330]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach szkolnych 2013/2014-2015/2016, spośród 26 przyjętych uczniów trenujących pływanie 15 (58%) nie spełniało wszystkich warunków określonych w § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie warunków przyjmowania uczniów i art. 12 ust. 2 pkt 1-3 ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 6 grudnia 2013 r. Do Liceum przejęto: 8 uczniów, którzy nie złożyli zaświadczenia o zdolności do uprawiania danego sportu wydanego przez lekarza specjalistę w dziedzinie medycyny sportowej; 1 ucznia, który nie posiadał pisemnej zgody rodziców na uczęszczanie do szkoły lub oddziału oraz 11 uczniów, którzy nie uczestniczyli w próbach sprawności fizycznej. Dyrektor Centrum Mistrzostwa wyjaśniła, że byli to uczniowie będący czynnymi sportowcami, w związku z tym przechodzą okresowe i doraźne badania specjalistyczne bez których nie mogli by brać udziału w zawodach sportowych i zostali przyjęci na podstawie pozostałej dokumentacji i ustnej rekomendacji trenerów. Ponadto kandydaci często pochodzą z różnych miast Polski i dostarczanie dokumentów w wymaganym terminie jest utrudnione. W sprawie braku testów sprawności fizycznej Dyrektor Centrum Mistrzostwa podała, że informację o zaliczeniu testów sprawności fizycznej otrzymano w formie ustnej od trenerów. Ponadto wskazała, że po postępowaniu rekrutacyjnym przyjmowaniem dokumentów zajmuje się sekretariat szkoły i nie cała dokumentacja została uzupełniona.

[Dowód: akta kontroli str. 144-147, 165, 180, 536-541]

2. W latach 2012-2015 w Liceum nie ustalono prób sprawności fizycznej zatwierdzonych przez polski związek sportowy współpracujący ze szkołą, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia z 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania uczniów oraz art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty z dnia 6 grudnia 2013 r. Tym samym nie w pełni realizowano § 1 pkt 2 porozumienia o współpracy podpisanego pomiędzy organem prowadzącym a PZP, dotyczący współpracy w zakresie rekrutacji. Dyrektor Centrum Kształcenia wyjaśnił, że za zorganizowanie i przeprowadzenie testu sprawności fizycznej odpowiedzialny był trener pływania powołany do Szkolnej Komisji Rekrutacyjno-Kwalifikacyjnej. Koordynator do spraw pływania potwierdził, że nie było takich prób i wyjaśnił, że w procesie rekrutacji sugerowano się wynikami sportowymi osiągniętymi przez zawodnika na głównych imprezach sportowych umieszczonych w rankingu europejskim, zwracając szczególną uwagę na klasę sportową i zdobyte miejsce na Mistrzostwach Polski Juniorów. Co roku były przeprowadzane próby siły ogólnej,

¹⁷ Dz. U. z 2015 r., poz. 1264

specjalistycznej i gibkości. Wskazał, iż przesyłano do PZP wykaz zawodników, którzy spełnili kryteria naboru do szkoły mistrzostwa sportowego, w celu ich akceptacji, jednak Liceum nigdy nie otrzymało pisemnej akceptacji przez PZP listy zawodników. Jak wyjaśnił, w związku z tym „domniemaliśmy, że PZP akceptował listy przyjętych zawodników do sms”.

[Dowód: akta kontroli str. 356, 531,534, 552-553, 557, 563]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, iż w strukturze organizacyjnej Centrum Mistrzostwa nie przewidziano oddziału działającego na zasadach ogólnych. W konsekwencji tego, ewentualnie nie będzie możliwe przeniesienie ucznia niekwalifikującego się do dalszego szkolenia sportowego na podstawie opinii trenera i lekarza, o której mowa w § 10 rozporządzenia w sprawie organizacji szkół mistrzostwa sportowego. Może to być niekorzystna sytuacja dla ucznia, który nie kwalifikuje się do sms, gdyż musi on także zrezygnować z dotychczasowej szkoły.

[Dowód: akta kontroli str. 92]

Ocena cząstkowa

Liceum prawidłowo zorganizowało szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo. Tygodniowy wymiar godzin zajęć sportowych w dyscyplinie pływanie trzykrotnie przekraczał wymaganą, minimalną liczbę godzin. Szkolenie to prowadzili trenerzy posiadający odpowiednie kwalifikacje, w obiektach sportowych o bardzo wysokim standardzie. Zawodnikom zapewniono opiekę medyczną, a badaniami wydolnościowymi i odnową biologiczną objęto wszystkich uczniów trenujących pływanie. NIK negatywnie natomiast ocenia przyjmowanie uczniów, którzy nie spełniali wszystkich wymaganych przepisami prawa kryteriów przyjęcia do Liceum Mistrzostwa Sportowego oraz brak prób sprawności fizycznej zatwierdzonych przez Polski Związek Pływacki.

2. Realizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

1. Do szkolenia sportowego finansowanego z środków FRKF w latach 2013-2014 zakwalifikowano łącznie 78 uczniów liceum trenujących pływanie. W 2013 r. finansowaniem z środków Funduszu objęto 26 uczniów, co stanowiło 9,86% wszystkich uczniów Liceum, w 2014 r. - 32 (11,85%) oraz w 2015 r. – 20 osób, (14% uczniów liceum). W badanym okresie 42 (77%) uczniów trenujących pływanie objętych finansowaniem ze środków Funduszu posiadało wymaganą II lub wyższą klasę sportową. Natomiast 12 zawodników posiadało niższą klasę sportową tj. II 17/18. Koordynator pływania wyjaśnił, że PZP od 2013 r. zezwoliło na finansowanie uczniów posiadających niższą klasę sportową. Informacja taka została przekazana wraz z projektem planu sześcioletniego na konferencji trenerów, koordynatorów i dyrektorów szkół. Klasę sportową zawodników ustalano na podstawie wyników sportowych zawartych w Rankingu Europejskim¹⁸, na stronach PZP.

[Dowód: akta kontroli str. 331-335, 557, 531-532]

2. Zaplanowanych zadań szkoleniowo-startowych nie wykonało 20 uczniów, co stanowiło 25% zawodników objętych finansowaniem ze środków Funduszu. Najczęstszymi powodami uzasadniającymi niezrealizowanie zaplanowanych zadań były kontuzje, choroby i zmiana specjalności sportowej.

[Dowód: akta kontroli str. 336-339, 531, 533-535]

¹⁸ Pod adresem www.swimrankings.net

3. W roku szkolnym 2012/2013 klasę I sportową lub wyższą posiadało 21 zawodników objętych dofinansowaniem z środków FRKF. Spośród nich 7, co stanowi 33% zawodników objętych dofinansowaniem, osiągnęło wyższą klasę sportową. Natomiast 14 zawodników utrzymało dotychczasową klasę sportową. Dyrektor Centrum Mistrzostwa wyjaśniła, że jest wiele przyczyn nieuzyskiwania przez zawodników wyższych klas sportowych: zmiana przez PZP po głównych zawodach co cztery lata kryteriów poszczególnych klas, postęp wynikowy zawodników ale niedający jeszcze możliwości uzyskania klas wyższych, niewystarczające predyspozycje wrodzone do uzyskania bardzo wysokiego poziomu sportowego, choroby, kontuzje, inne cele życiowe (matura, studia).

[Dowód: akta kontroli str. 340, 558-559]

4. W międzynarodowych zawodach Polskę reprezentowało 8 uczniów Liceum w kategorii junior, w takich zawodach jak: Mistrzostwa Świata Juniorów Singapur 2015, EYOF Tbilisi 2015, Igrzyska Europejskie w Baku 2015, MEJ Dordrecht 2014, Zawody Krajów Europy Środkowej Belgrad 2013, Mistrzostwa Świata Barcelona 2013, Mistrzostwa Świata Juniorów Dubaj 2013, Mistrzostwa Europy Poznań 2013. Do kadry narodowej w 2013 r. powołano 7 uczniów liceum, a w 2015 r. – 6. Dyrektor stwierdziła, że nowi uczniowie nie zawsze reprezentują podobny poziom sportowy jak absolwenci i dopiero szkolenie w ramach sms umożliwi im awans do kadry narodowej.

[Dowód: akta kontroli str. 341, 558-559]

5. W zgrupowaniach na miejscu w badanym okresie uczestniczyło łącznie 108 uczniów liceum objętych finansowaniem z środków FRKF, w tym w 2013 r. - 26, 2014 r. – 32, a w 2015 r. 20 uczniów sms. W 2013 r. w 11 zgrupowaniach wyjazdowych i zawodach uczestniczyło 151 zawodników uczniów liceum. W 2014 r. z środków FRKF sfinansowano 9 wyjazdowych zgrupowań i zawodów, w których wzięło udział łącznie 121 uczniów sms. W 2014 r. ze środków FRKF w wysokości 28.000,00 zł sfinansowano zgrupowanie w Grecji dla 16 zawodników sms. Dyrektor wyjaśniła, że zgrupowanie w Grecji zorganizowano ze względu na dobre warunki klimatyczne, bardzo dobre warunki zakwaterowania i wyżywienia oraz możliwość prowadzenia zajęć szkoleniowych w terenie i na obiektach otwartych. Dyrektor podkreśliła, że jest to ważny aspekt psychologiczny i motywacyjny do ciężkiej pracy przez cały rok. Do 31 sierpnia 2015 r. w 6 wyjazdowych zgrupowaniach i zawodach sportowych uczestniczyło łącznie 164 zawodników, uczniów liceum.

[Dowód: akta kontroli str. 392-400, 415-428, 454-469, 504-505, 558-559]

6. Dyrektor Centrum Mistrzostwa wyjaśniła, że wyniki oceny skuteczności szkolenia były wykorzystywane na bieżąco przez trenerów podczas planowania następnych lat szkoleniowych. Z każdego zawodów były sporządzane sprawozdania. Efektywność szkolenia odzwierciedlona została w sukcesach sportowych uczniów: w 2013 r. jeden z uczniów zdobył dwa brązowe medale Mistrzostw Świata Juniorów w Dubaju, a także złoty i srebrny medal w Mistrzostwach Europy Juniorów w Poznaniu, inny uczeń był finalistą European Youth Olympic Festival, a dwóch uczniów zakwalifikowało się do Mistrzostw Świata w Barcelonie. W 2014 r. jeden uczeń brał udział w Mistrzostwach Europy w Berlinie i Herning, a dwoje uczniów brało udział w Mistrzostwach Europy Juniorów w Dordrecht, na których jeden z uczniów był dwukrotnym finalistą. W 2015 r. – jeden z uczniów zdobył dwa srebrne medale Igrzysk Europejskich w Baku, a trzech uczniów zakwalifikowało się na Igrzyska Europejskie w Baku.

[Dowód: akta kontroli str. 558-560]

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Pomimo tego, że nie wszyscy zawodnicy realizowali zaplanowane zadania szkoleniowo-startowe, uczniowie w kolejnych latach podnosili swoje klasy sportowe. O wysokiej efektywności szkolenia sportowego świadczy powoływanie uczniów Liceum do kadry narodowej oraz zajmowanie wysokich, miejsc w imprezach rangi krajowej i międzynarodowej.

3. Finansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

1. Od 1 stycznia 2013 r. do 31 sierpnia 2015 r. na działalność Centrum Kształcenia wydatковано łącznie 13.561.268,82 zł, z tego w poszczególnych latach odpowiednio 5.126.128,55 zł, 5.053.188,41 zł i 3.381.951,86 zł. Z budżetu jednostki samorządu terytorialnego przekazano łącznie 9.390.174,00 zł, w tym w poszczególnych latach: 3.569.192,00 zł w 2013 r., 3.413.877,00 zł w 2014 r. i 2.407.105,00 zł do 31 sierpnia 2015 r. Działalność Centrum Kształcenia finansowano z subwencji oświatowej w łącznej kwocie 6.077.108,25 zł¹⁹ i środków Gminy Miasta Szczecin w łącznej kwocie 3.313.065,75 zł²⁰. Na szkolenie sportowe organ prowadzący przekazał dotacje z środków FRKF w kwocie 746.366,00 zł, w tym 219.340,00 zł w 2013 r., 332.306,00 zł w 2014 r. oraz 194.720,00 zł do 31 sierpnia 2015 r. Dotacja przypadająca na jednego ucznia szkoły mistrzostwa sportowego trenującego pływanie z środków FRKF systematycznie wzrastała i wynosiła: 8.436,00 zł w 2013 r., 9.775,00 zł w 2014 r. i 9.109,00 zł w 2015 r. (do 31 sierpnia). W ocenie Dyrektora Centrum Mistrzostwa środki finansowe przekazane przez PZP z FRKF były wystarczające do prawidłowej realizacji szkolenia sportowego młodzieży uzdolnionej sportowo.

Ponadto z wydzielonego rachunku dochodów własnych, o którym mowa w art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²¹, wydatковано łącznie 3.424.728,82 zł, w tym 1.337.596,55 zł w 2013 r., 1.307.005,41 zł w 2014 r. oraz 780.126,86 zł do 31 sierpnia 2015 r.²²

[Dowód: akta kontroli str. 527]

2. W 2012 r. szacunkowo wydatki na jednego ucznia szkoły ogólnej zrealizowano w kwocie 10.670,84 zł, na ucznia oddziału sportowego - 12.458,41 zł, a na ucznia oddziału mistrzostwa sportowego - 18.902,67 zł. W 2013 r. szacunkowe wydatki na jednego ucznia wynosiły odpowiednio: 11.924,77 zł, 12.706,74 zł i 21.596,98 zł. Szacunkowe wydatki w 2014 r. na jednego ucznia szkoły ogólnej wynosiły 12.200,87 zł, oddziału sportowego 11.337,77 zł, mistrzostwa sportowego 16.600,83 zł. Do 30 września 2015 r. Centrum Kształcenia zrealizowało wydatki na jednego ucznia oddziału sportowego w kwocie 15.544,44 zł, a na ucznia mistrzostwa sportowego w kwocie 19.694,01 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 352-353]

¹⁹ W tym 2.032.135,34 zł w 2013 r., 1.946.824,31 zł w 2014 r. i 1.098.148,60 zł do 31 sierpnia 2015 r.

²⁰ W tym 1.537.056,66 zł w 2013 r., 1.467.052,69 zł w 2014 r., 308.956,40 zł do 31 sierpnia 2015 r.

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

²² Na podstawie uchwały Nr XXIV/705/12 Rady Miasta Szczecin z 26 listopada 2012 r. w sprawie gromadzenia dochodów na wydzielonym rachunku przez samorządowe jednostki budżetowe prowadzące działalność w zakresie oświaty, zmienionej uchwałą Nr XXXV/1042/13 Rady Miasta Szczecin z 18 listopada 2013 r.

3. Umowa o współpracy z PZP zwrata 3 stycznia 2008 r. nie określała terminów przekazania za pośrednictwem organu prowadzącego dotacji z środków FRKF. Wysokość środków na dany rok była określana w aneksach do umowy.

[Dowód: akta kontroli str. 356-364]

Sprawozdania dotyczące szkolenia młodzieży ze środków dotacji przekazanych przez PZP zostały złożone w terminie wymaganym przez zasady finansowania ze środków FRKF²³ i umowy o współpracy z PZP. Dane zawarte w sprawozdaniach były zgodne z kwotami określonymi w aneksach do umowy i odzwierciedlały faktycznie poniesione wydatki. Główny Księgowy otrzymał tylko informację o przyjęciu sprawozdania końcowego za okres od 1 stycznia do 31 sierpnia 2015 r. W pozostałych latach nie otrzymano informacji o akceptacji sprawozdań końcowych.

[Dowód: akta kontroli str. 384-391, 405-414, 429-455, 470-475]

4. Wydatki na szkolenie sportowe nie przekraczały planu. W 2013 r. poniesiono koszty w kwocie 192.687,76 zł, w tym środki FRKF 182.300,00 zł (94,61%) i środki własne 10.367,76 zł (5,39%). W 2014 r. koszty szkolenia sportowego wynosiły 269.926,00 zł, w tym środki Funduszu 247.726,00 zł (91,66%), a środki własne 22.500,00 zł (8,34%). Do 31 października 2015 r. na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo wydano 198.433,20 zł, w tym ze środków Funduszu 283.000,00 zł (91,13%) i z środków własnych 17.600,00 zł (8,87%).

Zgodnie z zasadami finansowania z środków FRKF oraz § 18 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z 23 sierpnia 2010 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków FRKF²⁴ oraz § 13 rozporządzenia tego ministra z dnia 10 października 2014 w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych oraz zadań z zakresu rozwijania sportu, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z FRKF²⁵, koszty pośrednie nie przekraczały 10% kwoty kosztów związanych z realizacją szkolenia. Koszty pośrednie stanowiły 3,98% w 2013 r., 7,17% w 2014 r. i 2,9% do października 2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. 351]

5. Szkolenie sportowe absolwentów Centrum Kształcenia było finansowane z środków FRKF, do głównych zawodów letnich tj. Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży, która odbywa się w lipcu każdego roku.

[Dowód: akta kontroli str. 333-335, 392, 415-416, 456-457, 355]

6. W latach 2013-2015 wykonano remonty i modernizacje: monitoringu, remont stołówki oraz przygotowano dokumentację projektową bezpieczeństwa przeciwpożarowego i techniczną przeciwpożarową oraz kosztorys remontu stołówki. Prace te w łącznej kwocie 54.855,21 zł sfinansowano z środków dochodów własnych Centrum Kształcenia, oraz Urzędu Miasta Szczecin.

[Dowód: akta kontroli str. 354]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości.

²³ Zarządzenie Nr 21 Ministra Sportu i Turystyki z 7 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia „Programu dofinansowania zadań zleconych z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w zakresie szkolenia i współzawodnictwa młodzieży uzdolnionej oraz sportu osób niepełnosprawnych w 2013 r. prowadzonych przez Departament Sportu Wyczynowego”; Decyzja Nr 14 Ministra Sportu i Turystyki z 12 listopada 2013 r. w sprawie wprowadzenia „Programu dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej związanych z szkoleniem indywidualnym i grupowym młodzieży uzdolnionej sportowo, przygotowaniem i udziałem reprezentacji Polski w zawodach międzynarodowych w kategoriach juniorów i młodzieżowców oraz przygotowaniem reprezentacji Polski do udziału w Akademickich Mistrzostwach Świata w roku 2014”; Decyzja Nr 14 Ministra Sportu i Turystyki z 5 grudnia 2014 r. w sprawie ogłoszenia „Programu dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w roku 2015, związanych ze szkoleniem indywidualnym i grupowym młodzieży uzdolnionej sportowo, przygotowaniem i udziałem reprezentacji Polski w zawodach międzynarodowych w kategoriach juniorów i młodzieżowców oraz przygotowaniem Polski do udziału w Uniwersjadzie w sportach letnich i zimowych”.

²⁴ Dz. U. Nr 156, poz. 1051 - obowiązywało do 14 października 2014 r.

²⁵ Dz. U. poz. 1391 - obowiązuje od 15 października 2014 r.

Środki z FRKF na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w Liceum wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem oraz w kwotach przewidzianych w planach wydatków tych środków. Rozliczenia dotacji sporządzone zostały prawidłowo oraz terminowo przekazano je do PZP.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁶, wnosi o:

1. Przyjmowanie do liceum mistrzostwa sportowego kandydatów spełniających wszystkie ustawowe kryteria.
2. Ustalenie z PZP prób sprawności fizycznej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontroler

Dyrektor

Klaudia Dziamska
starszy inspektor kontroli państwowej

z up. Grzegorz Malesiński
wicedyrektor

²⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.